

**Bruxelles, 9. listopada 2024.
(OR. en)**

14370/24

**Međuinstitucijski predmet:
2024/0243(NLE)**

**UD 209
MED 43
COMER 118
ECOFIN 1121
POLCOM 269**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	9. listopada 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 441 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Zajedničkom odboru osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Odluke 1/2023 Zajedničkog odbora u pogledu upotrebe potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla koja se primjenjuje od 1. siječnja 2025.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 441 final.

Priloženo: COM(2024) 441 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.10.2024.
COM(2024) 441 final

2024/0243 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Zajedničkom odboru osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Odluke 1/2023 Zajedničkog odbora u pogledu upotrebe potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla koja se primjenjuje od 1. siječnja 2025.

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti u Zajedničkom odboru osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Zajednički odbor”) u vezi s predviđenim donošenjem odluke o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Regionalna konvencija o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim¹ povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”) utvrđuju se odredbe o podrijetlu robe kojom se trguje na temelju odgovarajućih sporazuma sklopljenih između ugovornih stranaka.

Konvencijom se utvrđuje multilateralni okvir pravila o podrijetlu za mrežu sporazuma o slobodnoj trgovini, a primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načela utvrđena u tim sporazumima. Njome se predviđa primjena dijagonalne kumulacije između 25 ugovornih stranaka Konvencije: Europske unije, Islanda, Lihtenštajna, Norveške, Švicarske, Alžira, Egipta, Izraela, Jordana, Libanona, Maroka, Palestine², Sirije, Tunisa, Turske, Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Srbije, Kosova*, Farskih Otoka, Republike Moldove, Gruzije i Ukrajine („ugovorne stranke”). Konvencija je za Uniju stupila na snagu 1. svibnja 2012.

Konvencija je izmijenjena Odlukom br. 1/2023 Zajedničkog odbora Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla od 7. prosinca 2023. o izmjeni Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla (revidirana Konvencija). Ova Odluka stupa na snagu 1. siječnja 2025.³

2.2. Zajednički odbor

Zajednički odbor osnovan člankom 3. stavkom 1. Konvencije donosi izmjene Konvencije, upravlja njome i osigurava njezinu pravilnu provedbu u skladu s njezinim člankom 4. U skladu s člankom 12. Poslovnika Zajedničkog odbora, odluke Zajedničkog odbora jednoglasno donose ugovorne stranke za koje je Konvencija stupila na snagu te koje su nazočne ili zastupljene na sastanku Zajedničkog odbora.

Ugovorne stranke za koje je Konvencija stupila na snagu imaju pravo glasa. Svaka ugovorna stranka ima jedan glas.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora

Zajednički odbor na svojoj 16. sjednici treba donijeti preporuku u pogledu upotrebe potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem („predviđeni akt”).

Svrha je predviđenog akta utvrditi opće uvjete za prihvaćanje potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Konvencije.

Predviđeni akt postat će obvezujući za ugovorne stranke u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkom (a) u kojoj se navodi sljedeće: „Zajednički odbor odlukom donosi izmjene i dopune ove

¹ SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

² Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

³ SL L, 2024/390, 19.2.2024.

Konvencije”. Nadalje, u posljednjoj rečenici članka 4. stavka 3. navodi se: „Ugovorne stranke započinju s primjenom odluka navedenih u ovom stavku u skladu s važećim zakonodavstvom u svojim državama u skladu s njihovim vlastitim zakonodavstvima.”

Ova izmjena Odluke 1/2023 Zajedničkog odbora trebala bi stupiti na snagu 1. siječnja 2025.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Početkom 2020. Europska komisija obavijestila je ugovorne stranke Konvencije da većina trgovinskih partnera nije mogla dostaviti potvrde o prometu robe za svrhe dokazivanja povlaštenog podrijetla u propisanom obliku (tj. vlastoručno potpisane, s pečatom ili u odgovarajućem papirnatom obliku). Do te je situacije došlo zato što su u nekoliko ugovornih stranaka zbog pandemije bolesti COVID-19 obustavljeni kontakti između carinskih tijela ugovornih stranaka i gospodarskih subjekata.

Izvanredne mjere donesene su na uzajamnoj osnovi kako bi se osigurala potpuna provedba dogovorâ. Carinska tijela bila su pozvana da prihvaćaju potvrde o prometu robe za svrhe dokazivanja povlaštenog podrijetla izdane elektroničkim putem s digitalnim potpisom, pečatom ili žigom nadležnih tijela ili preslike u papirnatom ili elektroničkom obliku (skenirane ili dostupne na internetu).

Ugovorne stranke uvidjele su koristi od iskustva povlaštene trgovine u okviru izvanrednih mjera donesenih zbog pandemije bolesti COVID-19 te su bile zainteresirane za nastavak dobre prakse uvedene u okviru izvanrednih mjera. U tom su kontekstu uvidjele važnost uvođenja elektroničkih sredstava i suradnje na izradi zajedničkog sustava koji se temelji na elektroničkim dokazima o podrijetlu i elektroničkoj administrativnoj suradnji u paneuromediteranskoj regiji.

Ugovorne stranke smatraju da je prelazak na sustav koji elektroničkim putem izdaje potvrde o prometu robe i omogućuje elektroničku administrativnu suradnju u okviru Konvencije prvi korak prema potpunoj digitalizaciji dokaza o podrijetlu u cijeloj paneuromediteranskoj regiji. To bi posebno trebalo promatrati s obzirom na predstojeće stupanje na snagu izmjene Konvencije (revidirana Konvencija).

Kako bi se osigurala ujednačena primjena odredaba o dokazima o podrijetlu u obliku potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u Europskoj uniji, Komisija namjerava uspostaviti elektronički sustav za: i. podnošenje zahtjeva za potvrde o prometu robe izdane elektroničkim putem; ii. izdavanje tih potvrda; i iii. pohranu informacija i razmjenu informacija između carinskih tijela država članica i ugovornih stranaka Konvencije. Elektronički sustav potvrda o podrijetlu (sustav EU e-PoC) trebalo bi uspostaviti u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i njezinim provedbenim odredbama.

Zajednički odbor je 7. prosinca 2023. donio Preporuku 1/2023⁴ o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Konvencije.

U Preporuci se utvrđuje popis uvjeta. Ako se ispune, oni su dokaz o podrijetlu u obliku potvrde o prometu robe EUR.1 koju stranka uvoznica može prihvatiti.

Ti su uvjeti istovjetni onima kojima se utvrđuju opći zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem u okviru ovog Prijedloga.

Kako bi se osigurao jasan pravni okvir i dosljednost u upotrebi elektroničkih potvrda u kontekstu prelaska s postojeće Konvencije na revidiranu koja će stupiti na snagu 1. siječnja 2025., Konvenciju bi trebalo izmijeniti tako da se u revidiranu Konvenciju uključe opći zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem u skladu s člankom 17. stavkom 4. Dodatka I.

⁴ SL L, 2024/243, 15.1.2024.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”.⁵

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor tijelo je osnovano na temelju sporazuma, odnosno na temelju Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla.

Akt koji Zajednički odbor treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 4. stavkom 3. Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla. Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se Odlukom Zajedničkog odbora izmijeniti Konvencija, potrebno ju je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

⁵ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Zajedničkom odboru osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Odluke 1/2023 Zajedničkog odbora u pogledu upotrebe potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla koja se primjenjuje od 1. siječnja 2025.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 2013/94/EU¹ sklopila Regionalnu konvenciju o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”), koja je za Uniju stupila na snagu 1. svibnja 2012.
- (2) Na temelju članka 4. stavka 1. i članka 4. stavka 3. točke (a) Konvencije Zajednički odbor osnovan Konvencijom („Zajednički odbor”) može odlukom donijeti izmjene Konvencije.
- (3) Zajednički odbor na 16. sastanku treba donijeti odluku o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem.
- (4) Konvencija je izmijenjena Odlukom 1/2023 Zajedničkog odbora² koja će stupiti na snagu 1. siječnja 2025. Zajednički odbor je 7. prosinca 2023. donio Preporuku 1/2023³ o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem u okviru Konvencije. Kako bi se osigurao jasan pravni okvir i dosljednost u upotrebi elektroničkih potvrda o prometu robe u kontekstu prelaska s postojećih pravila Konvencije na revidirana pravila Konvencije koja će stupiti na snagu 1. siječnja 2025., Odluku 1/2023 trebalo bi izmijeniti tako da se u revidiranu Konvenciju uključe opći zahtjevi u pogledu dokaza o podrijetlu izdanih elektroničkim putem iz članka 17. stavka 4. Dodatka I. revidiranoj Konvenciji.
- (5) Budući da će Odluka Zajedničkog odbora biti obvezujuća za Uniju, primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Zajedničkom odboru,

¹ Odluka Vijeća 2013/94/EU od 26. ožujka 2012. o sklapanju Regionalne konvencije o pan-euro-mediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla (SL L 54, 26.2.2013., str. 3., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94(1)/oj)).

² Odluka br. 1/2023 Zajedničkog odbora Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla od 7. prosinca 2023. o izmjeni Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla (SL L, 2024/390, 19.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

³ Preporuka br. 1/2023 Zajedničkog odbora Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla od 7. prosinca 2023. o upotrebi potvrda o prometu robe izdanih elektroničkim putem (SL L, 2024/243, 15.1.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/243/oj>).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na 16. sastanku Zajedničkog odbora temelji se na nacrtu akta Zajedničkog odbora priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*